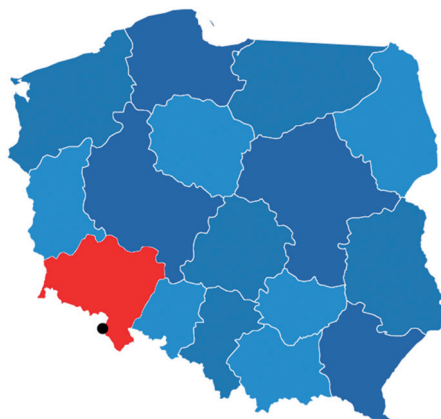

Uzdrowisko Kudowa-Zdrój

Położenie administracyjne

Miasto położone jest w południowo-zachodniej Polsce, w województwie dolnośląskim, w powiecie kłodzkim na terenie Pogórza Orlickiego. Gmina miejska Kudowa-Zdrój zajmuje powierzchnię 33,9 km² a miasto zamieszkuje 9892 mieszkańców¹.

Mapa 20. Lokalizacja uzdrowiska Kudowa-Zdrój

Źródło: opracowanie własne.

W skład Rady Miejskiej wchodzi 15 radnych. Przez Kudowę-Zdrój prowadzi droga krajowa numer 8 – trasa Praga-Helsinki. W mieście znajduje się stacja kolejowa, a w pobliżu mieści się kilka przejść granicznych z Republiką Czeską.

Rys historyczny uzdrowiska

Źródła wód leczniczych o zróżnicowanym składzie chemicznym odkryto w XVII w. W 1636 r. powstały pierwsze urządzenia kąpielowe. W połowie XIX w. miejscowość została uznana za pierwsze uzdrowisko kardiologiczne w Niemczech². Centralnym miejscem

¹ Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce” – maj 2020 r.

² *Lecznictwo uzdrowiskowe w Polsce w latach 2000-2010*, pod red. K. Jakóbika, Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Krakowie, Kraków 2011, s. 30.

uzdrowiska odwiedzanych przez turystów i kuracjuszy jest Park Zdrojowy, który powstał w połowie XVII wieku na wzór angielskich parków i zajmuje obecnie obszar 17 ha. Usytuowany jest w samym sercu miasta u stóp Góry Parkowej i stanowi starannie utrzymany kompleks cennej roślinności, w tym egzotycznej. Na terenie Parku Zdrojowego znajdują się wszystkie eksploatowane źródła wód mineralnych, a także większość budynków i urządzeń leczniczych. Park Zdrojowy, wpisany do rejestru zabytków, jest wizytówką miasta Kudowa-Zdrój. Jego wygląd jest bardzo ważny, ponieważ stanowi miejsce wypoczynku mieszkańców, turystów i kuracjuszy³. W parku skupiają się główne obiekty sanatoryjne, w tym zabytkowy budynek sanatorium „Zameczek” wybudowany w 1772 r. o ciekawej architekturze i charakterystycznym dla dawnego budownictwa dolnośląskiego łamanym dachem. Naprzeciw usytuowany jest budynek Pijalni Zdrojowej, nawiązujący stylem do architektury „Zameczka”. Pijalna uznawana jest za najładniejszą i największą na Dolnym Śląsku. Wydaje się w niej wody z trzech źródeł. W pijalni warto zwrócić uwagę na freski A. Molnara ukazujące Dolny Śląsk początku XX w. Ozdobą części parku, przylegającej do pijalni są kilkusetletnie drzewa. Bogata, zróżnicowana w zależności od pory roku roślinność parku obfituje w rododendrony. Obok pijalni dominuje bryła sanatorium „Polonia” mieszcząca w swym wnętrzu m.in. Teatr Zdrojowy im. S. Moniuszki⁴. W przedwojennej Kudowie kwitło życie towarzyskie i kulturalne, a elitarność kuracjuszy przekładała się wprost na charakter miejscowości. Luksusowe obiekty kuracyjne, restauracje i kluby, kawiarnie, wille, pensjonaty wszystko to dodawało uzdrowisku splendoru i przyciągało nowych gości. Wojny, przetaczające się przez Europę, szczęśliwie ominęły uzdrowisko, a obiekty ocalały w stanie nienaruszonym. Po zakończeniu II wojny światowej działalność uzdrowiskową podjęto niemal natychmiast, jednak dopiero w latach sześćdziesiątych XX w. dokonano licznych modernizacji, również w infrastrukturze miejskiej. Miejscowość uzyskała status uzdrowiska w 1967 r.

Działalność uzdrowiskowa

Uzdrowisko funkcjonuje w oparciu o Uchwałę Nr XLII/289/14 Rady Miejskiej Kudowa-Zdrój z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie zmiany Uchwały XLVII/324/09 Rady Miejskiej Kudowa-Zdrój z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie Statutu Uzdrowiska Kudowa-Zdrój.

Najważniejsze surowce lecznicze

Lecznictwo uzdrowiskowe Kudowy-Zdroju opiera się na szczawach wodorowęglanowo-sodowo-wapniowych, żelazistych, borowych, pozyskiwanych ze źródeł wód mineralnych:

³ <https://kudowa-info.pl/atracje-turystyczne/> (dostęp: 16.04.2020).

⁴ <http://old.kudowa.pl/pl/uzdrowisko/park-zdrojowy> (dostęp: 16.04.2020).

„Śniadecki”, „Moniuszko” i „Marchlewski”. Stosuje się je do kuracji pitnej, kąpeli mineralnych i unikalnych suchych kąpeli kwasowęglowych. Wśród składników stałych znajdujących się w wodach wymienić należy: żelazo Fe ($0,3\text{--}22\text{mg/dm}^3$), arsen As ($0,4\text{--}5\text{mg/dm}^3$) oraz bor B ($3\text{--}10\text{mg/dm}^3$), zaś wśród składników gazowych: dwutlenek węgla (CO_2), siarczki i radon. Wszystkie kudowskie źródła tryskają z niewielkiej głębokości i mają płytkie ujęcia. Jedynie najmłodsze źródło „Moniuszko” pochodzi z odwiertu na głębokości 190 m. Źródła zlokalizowane są na terenie Parku Zdrojowego, a ich wody doprowadzone są rurami do urządzeń zdrojowych. Lecznictwem wpływem tych wód jest nie tylko działanie zawartych w nich składników mineralnych, ale także temperatura, stan jonizacji oraz napięcie powierzchniowe.

Do walorów Kudowy-Zdroju należy zaliczyć także specyficzny klimat, który uzdrowisko zawdzięcza położeniu w szerokiej kotlinie górskiej, co wpływa dobroczynnie na cały organizm, poprawia krążenie krwi, oddychanie i trawienie, wspomaga sprawność układu mięśniowego i nerwowego. Dodatkowym czynnikiem moderującym są zwarte obszary leśne z przewagą drzewostanu świerkowego, sosnowego i bukowego. Panuje tu nieco łagodniejszy klimat niż w przypadku pozostałych terenów Ziemi Kłodzkiej, co związane jest głównie z faktem, iż miasto leży na południowych stokach gór.

Lecznictwo uzdrowiskowe

W uzdrowisku prowadzone jest leczenie uzdrowiskowe w następujących kierunkach leczniczych: choroby ortopedyczno-urazowe, choroby reumatologiczne, choroby kardiologiczne i nadciśnienie, otyłość, choroby endokrynologiczne, choroby naczyń obwodowych, choroby układu trawienia, choroby krwi i układu krwiotwórczego⁵. Usługi w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego na terenie Kudowy-Zdroju świadczą liczne sanatoria i obiekty uzdrowiskowe, do których należą⁶: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sanatorium Uzdrowiskowe „Bristol” MSWiA w Kudowie-Zdroju, Uzdrowiska Kłodzkie S.A. – Grupa PGU, „Zespół Opieki Zdrowotnej” Szpital Uzdrowiskowo-Rehabilitacyjny w Kudowie-Zdroju, Zakład Rehabilitacji Leczniczej „Neptun”, Sanatorium „Jagusia”, Szpital Rehabilitacyjny Hematologiczny dla dzieci „Orlik”, który zapewnia kompleksową rehabilitację ogólnoustrojową i specjalistyczną dla dzieci m.in. z chorobami ortopedycznymi, hematologicznymi czy onkologicznymi. Zajęcia obejmują zabiegi lecznicze, całodobową opiekę lekarzy specjalistów oraz pielęgniarek, działania terapeutyczne, edukacyjne, profilaktyczne oraz diagnostyczne.

⁵ Na podstawie materiałów źródłowych udostępnionych przez badaną jednostkę – Badanie nt. „Diagnoza gmin uzdrowiskowych w Polsce” – maj 2020 r.

⁶ https://www.sanatoria.org/pl/m/kudowa_zdroj.html <http://old.kudowa.pl/pl/uzdrowisko/sanatoria> (dostęp: 16.04.2020).

Muzeum Kultury Ludowej Pogórza Sudeckiego w Kudowie-Zdroju

Sanatorium Polonia – Kudowa-Zdrój
